

Innst. 346 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra justiskomiteen

Dokument 8:133 S (2016–2017)

Innstilling fra justiskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Inge Lien, Anne Tingelstad Wøien og Liv Signe Navarsete om digitalisering av samtlige tingretter i Norge

Til Stortinget

Sammendrag

Stortingsrepresentantene Geir Inge Lien, Anne Tingelstad Wøien og Liv Signe Navarsete fremmet 26. april 2017 følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjennomføres digitaliseringsprosjekt i samtlige tingretter i Norge.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Jorodd Asphjell, Kari Henriksen, lederen Hadia Tajik og Lene Vågslid, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Hårek Elvenes, Peter Christian Frølich og Anders B. Werp, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen og Ulf Leirstein, fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, og fra Senterpartiet, Jenny Klinge, viser til representantforslaget i Dokument 8:133 S (2016–2017).

Komiteen mener digitalisering av domstolene er nødvendig, både for å bedre rettssikkerheten og hente ut effektivitetsgevinster. Lang saksbehandlingstid er i seg selv et problem for rettssikkerheten.

Komiteen konstaterer at regjeringen har satt i gang prosjektet «Nye saksbehandlingsløsninger» som vil føre til mer digitalisering i domstolene. Prosjektet Digitale domstoler strekker seg over ni år og har en samlet investeringskostnad på anslagsvis 350 mill. kroner, hvorav 26 mill. kroner i budsjettet for 2017. Komiteen mener det er viktig at arbeidet med digitaliseringen av tingrettene kommer på plass så raskt som mulig, og ser at dette er et tverrpolitisk mål. Komiteen vil også vise til prøveprosjektet med lyd- og bildeopptak i domstolene, som har kommet på plass i denne regjeringsperioden. Komiteen mener dette er et viktig bidrag til rettssikkerheten, og viser til viktigheten av å prioritere digitalisering og styrking av domstolene ytterligere i fremtidige budsjetter.

Komiteens medlem fra Senterpartiet viser til at lang saksbehandlingstid i domstolene kan medføre ulemper og økonomiske tap for både privatpersoner og næringsliv. I straffesaker – så vel som i sivile saker – kan det være en ekstra påkjenning for de berørte dersom det er lang ventetid før saken kommer opp i retten. I tillegg kan vitner huske dårligere, og siktede må sitte fengslet over lengre tid.

Dette medlem viser til at Domstoladministrasjonen har varslet store kutt i bemanningen i domstolene de kommende årene, grunnet den såkalte «avbyråkratiserings- og effektiviseringsreformen» (ABE-reformen). ABE-kuttene har også vakt bekymring hos lederne for Den Norske Dommerforening og Juristforbundet, som begge har advart mot lengre saksbehandlingstid i domstolene som følge av ABE-kuttene, da disse kommer samtidig som sakstilfang og sakenes kompleksitet øker.

Dette medlem peker på at leder av Dommerforeningen har beskrevet konsekvensene for sin egen domstol, Gjøvik tingrett, der saksbehandlingstiden har økt både i sivile saker og straffesaker de siste åre-

ne. I sivile saker skal saksbehandlingstiden være under 180 i dager. Ved Gjøvik tingrett har saksbehandlingstiden i sivile saker økt fra 155 dager i 2015, 163 dager i 2016 til 186 dager så langt i 2017. I straffesaker skal saksbehandlingstiden være under 90 dager. Ved Gjøvik tingrett har denne økt fra 97 dager i 2016, 107 dager i 2016 til 127 dager hittil i 2017. Dette medlem er bekymret for en slik utvikling, og er opptatt av at det må legges til rette for at domstolene kan nå målene om saksbehandlingstid.

Dette medlem mener at en avbyråkratiserings- og effektiviseringsreform som innebærer betydelige økonomiske kutt må følges opp med konkrete tiltak som legger til rette for effektivisering i domstolene. Et slikt effektiviseringstiltak er det pågående prosjektet Digitale domstoler som nå gjennomføres i Høyesterett, lagmannsrettene og de tolv største tingrettene. Muligheten for å ta i bruk mer moderne arbeidsredskaper kan føre til en mer effektiv saksbehandling. De små og mellomstore tingrettene er imidlertid utelatt fra prosjektet, noe som kan føre til at disse tingrettene faller akterut både når det gjelder arbeidsredskaper og saksbehandlingstid. Dette medlem vil advare mot at man på denne måten legger til rette for nedlegging av de mindre domstolene på sikt.

Dette medlem viser til at Justis- og beredskapsdepartementet har beregnet en kostnad på 200 mill. kroner over seks år for prosjektet Digitale domstoler, dersom kun Høyesterett, lagmannsrettene og de 12 største tingrettene er med i prosjektet. Å inkludere alle tingrettene er av departementet estimert å koste ytterligere 146 mill. kroner. Totalt vil da kostnadene for prosjektet Digitale domstoler være estimert til 346 mill. kroner.

Dette medlem mener at alle tingrettene i Norge bør digitaliseres ved at de små og mellomstore tingrettene inkluderes i prosjektet Digitale domstoler, eller at digitalisering av disse domstolene gjennomføres som et eget prosjekt.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjennomføres digitaliseringsprosjekt i samtlige tingretter i Norge.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at det gjennomføres digitaliseringsprosjekt i samtlige tingretter i Norge.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:133 S (2016–2017) – representantforslag fra stortingsrepresentantene Geir Inge Lien, Anne Tingelstad Wøien og Liv Signe Navarsete om digitalisering av samtlige tingretter i Norge – vedlegges protokollen.

Oslo, i justiskomiteen, den 30. mai 2017

Hadia Tajik

leder

Ulf Leirstein

ordfører